No. 203 — 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Dingsdag, 27 Augustus.

Blijkens een rapport van den Directeur van 's Rijks Veeartsenijschool, is de zoogenaamde *Tongblaar* of het *Mondzeer* onder het Rundvee, waarvan in sommige Nieuwspapieren gesproken wordt, eene bekende ziekte, welke sedert eenigen tijd in naburige landen, namelijk in Duitschland en Frankrijk, heeft geheerscht en zich ook in sommige provincien hier te lande heeft geopenbaard.

Ofschoon deze ziekte, indien zij hevig aantast en niet spoedig ontdekt wordt, doodelijk kan worden, zoo is dezelve, volgens des Directeurs gevoelen, echter in verre de meeste gevallen, tijdig ontdekt wordende, onder eene gepaste behandeling, zeer wel geneesbaar, zoo dat, in evenredigheid van de algemeenheid der ziekte, slechts een gering getal der aangetaste dieren daaraan komt te sterven en de genezing meestal binnen eenige dagen volgt.

Daar deze ziekte, gelijk de Directeur al verder opmerkt, niet van besmettelijkheid is vrij te pleiten, vooral wanneer het slijm, dat aan zieke beesten uit den mond vloeit, en, op het gras of op den bodem neervallende, door gezonde dieren wordt opgelikt, in welk geval ook andere dieren, zoo als *schapen*, *geiten*, *varkens*, en zoo men wil zelfs ook *paarden*, daardoor besmet kunnen worden, zoo moet zij gerangschikt worden onder die ziekten, waarop de art. 459, 460 en 461 van het wetboek van strafregt toepasselijk zijn; zoodat, wat betreft de noodzakelijkheid der aangifte, de afzondering en het niet vervoeren of ter markt brengen van het vee, dat door de *Tongblaar* of het *Mondzeer* is aangetast, dezelfde instructien kunnen worden toepasselijk geacht, die nopens de *Longziekte* zijn gegeven. Wijders dient ook het vleesch van Runderen, door de *Tongblaar* of het *Mondzeer* aangetast, en daaraan gestorven of tijdens het bestaan der ziekte geslagt zijnde, niet in consumtie als voedsel voor den mensch te worden gebezigd; terwijl ook de melk van zoodanige beesten, almede niet behoort te worden verkocht of gebruikt, daar de ondervinding heeft geleerd, dat menschen, die deze melk hadden genuttigd, door eene spuwachtige aandoening in den mond zijn aangedaan, en zelfs andere dieren op deze wijze zijn besmet geworden.

Vermits intusschen de *Tongblaar* niet van eenen zoo verderfelijken en besmettenden aard te houden is als de *Longziekte*, zoo kan zij ook niet met deze gelijk gesteld worden, in de toekenning van tegemoetkomingen uit het fonds van den Landbouw, voor verliezen daardoor geleden. Integendeel schijnt de *Tongblaar* hierbij op [illegible]

[illegible] genezing [illegible] worden beproefd; terwijl, indien [illegible] een erkend Veearts onmogelijk bevonden wordt, op last eener bevoegde Autoriteit en met in achtneming der in dergelijke gevallen gebruikelijke bepalingen, behoort te worden overgegaan tot de afmaking van dusdanig vee, waarvoor alsdan, volgens den gewonen maatstaf, eene schadevergoeding aan den verkrijger [illegible], voor zoo ver het bedoelde vee aan de ziekte [illegible] en met de uiterlijke bekleedselen begraven wordt, ook voor deze laatste de gewone vergoeding zal worden uitgereikt.

De heer Administrateur voor de Nationale Nijverheid [illegible] te kennen hebbende gegeven, dat in opgemelden zin [illegible] eene vraag van een mijner Ambtgenooten om instructien nopens de bedoelde ziekte, beantwoord is geworden, zoo heb ik vermeend daarmede ook UI. te moeten bekend maken, zoo als ik de eer hebt te doen bij deze, ten einde, wanneer die ziekte zich, onverhoopt, ook in deze Provincie mogt openbaren, men zich dienovereenkomstig zouden kunnen gedragen.

's Hertogenbosch, den 8 *Augustus* 1839.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd,
Bar. VAN DEN BOGAERDE.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 21sten Augustus.

De Nederlandsche legatieraad, ridder *Mazel*, heeft aan den minister van buitenlandsche zaken en president van den raad, den maarschalk *Soult*, zijne credietbrieven overhandigd, waarbij hij als Nederlandsch zaakgelastigde gedurende de afwezendheid van den Nederlandschen gezant, den baron *Fagel*, benoemd wordt.

De britsche gezantschapssecretaris *H. Lytton-Bulwer*, heeft dergelijke brieven overhandigd, waarbij hij gedurende de afwezendheid van den graaf *Granville*, tot britsch gezant wordt benoemd.

— De *Moniteur* behelst een rapport aan den koning van den admiraal *Duperré*, over het koninklijk korps der marine, gevolgd door eene ordonnantie, waarbij het getal der korvets-kapiteinen van 150 op 160 wordt gebragt, dat der scheeps-luitenants van 450 op 500, dat der vaandrigs van 550 op 600.

— De maatregel tot ontlasting van de suiker wordt verschillend door de bladen beoordeeld, al naardat zij meer voorstanders zijn van den bloei der kolonien en van den handel, of meer van het inlandsch fabrijkwezen. Velen, het al of niet gepaste van den maatregel ter zijde latende, verwijten het gouvernement, dat het eenmaal besloten zijnde om de ordonnantie uit te vaardigen, zoo lang met de openbaarmaking gewacht heeft, dewijl de onzekerheid in de twee laatste maanden, meer kwaad gedaan had, dan eenige maatregel van welken aard ook zou veroorzaakt hebben. Men zegt, dat het ministerie niet zeer gerust is over den invloed, dien de ordonnantie in de noordelijke departementen, waar het fabrijkaat van beetwortelsuiker de grootste ontwikkeling heeft bekomen, zal te weeg brengen. Vele fabrijkanten, zegt men, zouden besloten zijn, om hun werkvolk te bedanken, en de belasting weigeren te betalen.

De *Moniteur Parisien* weerspreekt heden een door den *National* verbreid gerucht, inhoudende dat de ordonnantie uitgevaardigd was op de ontvangst eener telegraphische depeche uit Parijs, dat een besluit tot ontlasting noodig was, wilde de hertog *van Orleans* zich verder goedschiks te Bordeaux kunnen ophouden. Volgens het ministerieel blad wordt de tijding eerst heden door den *Moniteur* te Bordeaux bekend, zijnde juist de dag van het vertrek des Prinsen, zoodat er geen verband bestond tusschen diens reis en de bedoelde ordonnantie. — Te Havre is de tijding met groote vreugde vernomen; men heeft daar dadelijk de vlaggen uitgestoken en sprak er van illuminatie, enz.

— Een dagblad *le Capitole* vermeldt, dat de prins *Lucien Murat* zich tegenwoordig voor bijzondere zaken te Parijs ophoudt. Men had in den raad beraadslaagd, of zijne tegenwoordigheid te Parijs gevaarlijk kon zijn, slechts twee der ministers zouden tegen zijne verwijdering zijn geweest.

— De gezondheidstoestand van den generaal *Baudrand* wordt thans gezegd, zeer ongunstig te zijn, zoodat hij in geen geval tot buitengewoon gezant te Konstantinopel kan benoemd worden.

[illegible] tusschenkomst der vreemde mogendheden, bij wijze van Europesch congres, in de aangelegenheden van het Oosten, en vindt thans uit het berigt van den eersten stap daartoe ontvangen is, behalve dat daarin een nieuwe waarborg voor den vrede van Europa [illegible], dat die tusschenkomst, verre van nadeelig te zijn voor den egyptischen onderkoning, hem integendeel waarschijnlijk dezelfde voordeelen, en op een hechteren grondslag, zal verzekeren, die hij bij eene regtstreeksche handeling met de Porte had verkregen, terwijl uit die schikking voortvloeide, dat men hem niet meer voor een vasal aanzag, maar al zijn staatkundig gewigt erkende. Zoo de oostersche kwestie slechts tusschen Turkije en Egypte beslecht werd, kon het naauwelijks voor het oogenblik, maar volstrekt op geen duurzamen voet geweest zijn. — Nog niet lang geleden, toen de bovenstaande tijding nog niet bekend was, sprak het *Journal des Débats* in een geheel anderen geest. Toen heette het, dat een Europesch congres in de onderhavige aangelegenheid niet zeer waarschijnlijk was. Rusland's belang was het niet om er in toe te stemmen en Frankrijk kon er niet in bewilligen, omdat Frankrijk dan alleen de belangen van den Egyptischen onderkoning tegen de vier andere groote mogendheden zou te verdedigen hebben; om dezelfde ongelijke verhouding kon Egypte zich niet aan zulk een congres onderwerpen. — Men is hier thans verlangend te weten naar het antwoord van den onderkoning op het berigt van het gebeurde te Konstantinopel. Sommige gelooven dat [illegible], zich te voegen naar de uitspraak der conferentie, zonder zich daaraan geheel te houden of gezind te zijn strikt zijn woord te houden.

— Men verneemt dat een vijftigtal fransche officieren en onderofficieren zich eerstdaags onder het toezigt van den graaf *Damas* naar Perzie zullen begeven, om er het leger van den schach meer op den Europeschen voet te brengen. De schach heeft dezer dagen den heer *H. Dolfus* tot consul-generaal van Perzie in Frankrijk benoemd.

— Een telegraphisch berigt van de spaansche grenzen, uit Bayonne van den 21sten, vermeldt, dat en den vorigen dag eene zamenkomst tusschen don *Carlos* en *Maroto* te Ormaistegui heeft moeten plaats hebben; de officieren die van wege Elio en de opstandelingen bij hen gezonden waren, waren nog niet terug en tusschen de beide partijen bestond thans eene soort van wapenstilstand.

De bijzondere berigten uit Bayonne van den 20sten vermelden:

dat don *Carlos* zijn hoofdkwartier te Tolosa gevestigd heeft en de troepen die onder het onmiddellijk bevel van *Maroto* staan, had in oogenschouw genomen. Den 16den was *Elio* met omtrent twee bataillons te Urdax binnen gekomen; den 17den was hij, door nog twee bataillons versterkt, naar Vera opgerukt. Op zijn' marsch had bij de opgestane troepen, te weten de kompagnien van ... die een 12de bataillon van Navarre, die Urdax ontruimd hadden, ontmoet; was met zijn aides-de-camp uit de gelederen gegaan, en had de opstandelingen op een zachten doch tevens krachtigen toon toegesproken; de opgestane troepen, hierdoor bewogen, riepen: *Leve Elio!* en men kwam tot de zending van parlementairs ... wier terugkomst, gelijk de telegraphische depêche ... meldt, nog afgewacht werd. Op die wijs hoopte men dat deze zaak zonder bloedvergieten een einde zou nemen.

In nadere mededeelingen uit Bayonne ... het bovenstaande hoofdzakelijk bevestigd. ... dat de generaal *Elio* van Esteban besloten had, om in Navarre terug te keeren, waaruit men opmaakte, dat alhoewel de naar don *Carlos* vertrokken officieren nog niet terugwaren, men echter niet twijfelde aan hunne onderwerping.

Voorts had men vernomen, dat *Espartero* den 14den met een deel zijner troepen Vittoria had verlaten en eene verkenning in de omstreken van Villarea d'Alava had gedaan. De troepen van *Maroto* houden eenige posten in de nabijheid bezet, waardoor het tusschen de beide partijen tot een onbeduidend gevecht zou gekomen zijn.

— Berigten uit Madrid tot den 17den melden, dat de opening van de cortes op den 1sten September zou plaats hebben, zonder eene openingsaanspraak, alleen bij ordonnantie; men rekende dat de partij der exaltados voor twee derde de meerderheid zou hebben. Men sprak te Madrid steeds van de vermoedelijke aftreding des ministers van finantien *Ximines*.

— De *Moniteur* komt terug op een door dit blad in de maand Junij gegeven berigt wegens de verschijning van eene nieuwe groep eilanden tusschen Valparaiso en Juan-Fernandez. Verdere nasporingen tot onderzoeking dier zoogenoemde eilanden hadden tot niets geleid, zoodat waarschijnlijk ook hier weder eene dier gezigts-misleidingen plaats heeft gehad, die men meermalen op zee ondervindt.

— Ter beurze was heden vrij veel speculatie in de fondsen, ten deele reeds veroorzaakt door de aanstaande verrekening. De notering was heden (24 Augustus): 5 pCt. 112,75; 3 pCt. 80,90; Sp. Ardoin 20⅞; Nap. r. 101,30; Rom. L. 102 drie achtste.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 23sten Augustus.

Z. D. H. de regerende Hertog van Nassau, *Wilhelm August Heinrich Belgicus*, is in den nacht van den 20sten op den 21sten Augustus, in de Beijersche badplaats Kissingen overleden. Deze Vorst bevond zich reeds sedert geruimen tijd in eenen lijdenden toestand, doch is thans, naar het schijnt, ten gevolge van eenen plotselingen aanval van beroerte bezweken. Hij was den 14den Junij 1792 geboren en dus ruim 47 jaren oud. Den 9den Januarij 1816 volgde hij zijnen vader als Vorst en mede-regent in het Hertogdom Nassau op, en den 24sten Maart van dat jaar, na het overlijden van den Hertog *Friedrich August*, van de Usingen linie, werd hij eenig regent en Hertog. De Erfprins *Adolph*, die hem in de regering opvolgt, is den 24sten Julij 1817 geboren. Eergisteren is de tegenwoordige Hertog *Adolph* van Nassau, die zich mede te Kissingen bevond, aldaar, door zijnen jongeren broeder *Moritz* vergezeld, met grooten spoed alhier doorgereisd, om zich naar Biberich te begeven, waar de weduwe des overleden Hertogs (eene dochter van Prins *Paul* van Wurtemberg) zich ophield.

— Volgens bijzondere berigten uit Petersburg, had Z. M. de keizer, bij ukase, eene buitengewone ligting in de westelijke gouvernementen van het Europeesch Rusland bevolen, waardoor 165,000 man in dienst zouden gesteld worden. In het begin van 1840 zou een dergelijke maatregel in de oostelijke gouvernementen geschieden, waardoor 110,000 man zou geligt worden. Dit alles was afgescheiden van de gewone jaarlijksche ligtingen.

— Z. M. de Koning van Wurtemberg heeft den 15den, na een verblijf van elf dagen, Rome wederom verlaten, naar zijne staten terugkeerende. Alvorens zijn vertrek heeft de koning aanzienlijke aankoopen van kunstvoorwerpen en bestellingen aan kunstenaars gedaan.

— Van den Donau wordt in de *Allgemeine Zeitung* van den 22sten augustus het volgende geschreven: » Het schijnt nu toch beslist, dat Rusland in het Oostersche vraagstuk gedeeltelijk voor zich-zelven zal handelen. De zwarigheden die tot heden de bijeenkomst eener conferentie te Weenen in den weg stonden, zouden daardoor opgeheven zijn. *Lamb* en *Saint-Aulaire* (de britsche en fransche gezanten te Weenen) zouden met uitgestrekte volmagten worden voorzien, om met den beroemden duitschen staatsman (vorst *Metternich*), die zich reeds zoo veelmaals onsterfelijke verdiensten heeft verworven voor het behoud van den vrede, alles te regelen, ten einde de turksch-grieksche aangelegenheid uit haren treurigen staat van verwarring te brengen. *Ponsonby* en *Roussin* de engelsche en fransche gezanten te Konstantinopel zullen dan verder van daar hunne nadere instructien ontvangen. Men mag zich verheugen, dat thans met geheel Europa een en denzelfden weg navolgen, ten minste eene aanzienlijke meerderheid van de groote mogendheden zich ... deze verbindt, en zich waarschijnlijk nu gemakkelijk ... punten die bezet moeten worden verstaan zal, zonder welke dan eene bemiddelende tusschenkomst ook niet wel kan gedacht worden.«

Dezelfde courant houdt uit Gallacz van den 1sten Augustus het volgende: Het gerucht loopt, dat er tegenbevel gegeven is met betrekking tot het oefeningsleger bij Borodino. Men wil daaruit opmaken, dat de russische troepen andere bevelen zullen bekomen. ... Sebastopol wordt gemeld, dat eene boosaardige ziekte onder de troepen van de Krim heerscht, een vijfde deel van de manschap die zich daar bevindt zou door die ziekte aangetast, en alle hospitalen gevuld zijn.

— Uit Konstantinopel zijn geen nadere tijdingen. Uit Alexandrie zijn brieven tot den 27sten der vorige maand. Daarin wordt gemeld, dat de Turksche vloot geheel onttakeld was. Men had haar onder allerlei schoonschijnende voorwendsels, van buskruid, kanonnen, zeilen, geld, enz. beroofd, zoodat er vooreerst geen voornemen tot teruggave der vloot scheen te bestaan. De Egyptische had zich zoodanig geposteerd, dat zij elke beweging der Turksche kon bewaken. Aan den anderen kant wordt echter ook gemeld, dat de Egyptische vloot mede zou onttakeld worden.

ENGELAND.

LONDEN, den 24sten Augustus.

Naar het zich laat aanzien, zal de tegenwoordige parlementszitting den 27sten dezer maand gesloten worden. Waarschijnlijk zal dit door koningin *Victoria* in persoon plaats hebben. De *Morning-Post* heeft wel vermeld, dat de sluitings-rede door commissarissen zou worden uitgesproken, en zulks omdat in die rede eenige toespeling op het voorgenomen huwelijk tusschen de koningin en prins *Albrecht*, tweeden zoon van den regerenden hertog van Saksen-Coburg, zou voorkomen, doch de ministeriele bladen ontkennen, dat van deze zaak in de aanspraak zal worden gewag gemaakt, zonder dat zij daarom de geruchten wegens zulk een huwelijk tegenspreken.

In de zitting van het hoogerhuis van den 23sten is, op eene door lord *Lyndhurst* gegevene aanleiding, tusschen de ministerielen en de tegen partij lang getwist over de vraag, aan wie het te wijten was, dat de tegenwoordige bijeenkomst van het Parlement weder ten einde loopt, zonder dat schier eene enkele wezenlijke verbetering in de wetgeving of in den toestand des lands tot stand is gebragt. Aan wederzijdsche beschuldigingen heeft het daarbij niet ontbroken. Lord *Brougham* heeft in diezelfde zitting gevraagd, of het uit Parijs overgebriefd gerucht waar was, dat aan *Mehemed-Ali* zijne Egyptische bezittingen, als die van eene onafhankelijke mogendheid, waren gewaarborgd, en dat de Porte hem had aangezocht, om het opperbevel des Turksche legers op zich te nemen. De eerste minister *Melbourne* heeft een ontkennend antwoord gegeven.

De minister *Palmerston* heeft den 23sten in het lagerhuis eene wet ingediend, strekkende om de regering te magtigen tot het uitvoeren eener overeenkomst tusschen de koningin en den koning der Franschen, betrekkelijk de uitvoering van het regt der visscherij op de wederzijdsche kusten.

— De verwisseling van 4 millioen p. st. schatkist-billetten in geconsolideerden is thans volkomen geslaagd, hetgeen het crediet verlevendigd heeft.

— Het ministeriele avondblad ... de voorgenomene ondernemingen der Franschen tegen Tunis aanleiding om op te merken, dat het meer en meer schijnt, dat Frankrijk zich van de kusten der Middellandsche zee geheel wil meester maken.

— Gisteren waren de 3 pCt. gec. 91⅝; Ned. 2½ pCt. 54; dito 5 pCt. 102⅞; Spanje 20½; Portugal 3 pCt. 18⅞; Braz. 77¾.

BELGIE.

BRUSSEL, den 25sten Augustus.

De koning en koningin vertrekken morgen van Ostende naar Engeland, aan boord van een derwaarts gekomen koninklijk britsch jagt.

— De minister van oorlog is alhier terug van een togt naar Diest en het kamp van Beverloo. Uit Diest wordt gemeld, dat de arbeid aan de vestingwerken aldaar, onder het toezigt van den majoor der genie, *de Lannoy*, met grooten ijver wordt voortgezet.

— De chef van den generalen staf, baron *Hurel* bevindt zich tegenwoordig te Frankfort.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 26sten Augustus.

De opper-kamerheer heeft bekend gemaakt, dat, ten gevolge van het overlijden van Z. D. H. den Hertog *van Nassau*, het Hof, op gisteren den 25sten Augustus, den rouw heeft aangenomen voor den

tijd van vier weken; zullende over de eerste veertien dagen middelbare en gedurende de laatste veertien dagen ligte rouw gedragen worden.

Men schrijft ons uit 's Hage:

» Eergisteren is de 67ste verjaardag van Z. M. den koning, met de gebruikelijke plegtigheden, in deze residentie gevierd. Reeds vroeg in den morgen wapperden van vele openbare en bijzondere gebouwen, 's lands en oranje vlaggen. Gedurende den geheelen dag, deed zich het klokkenspel bij afwisseling hooren. Tusschen 10 en 11 ure vereenigden zich de ingezetenen in hunne verschillende kerken om, de verlenging van de levensdagen van onzen beminden koning, van den Almagtigen af te smeeken.

Des middags had er eene luisterrijke parade plaats van de bezetting dezer residentie; des middags was er bij Z. M. op het paleis in het bosch groot familie-diner, waarop al de leden van het koninklijke gezin, die zich in deze residentie bevinden, aanwezig waren. Ook was er diner bij den baron *van Zuylen van Nyevelt*, tijdelijk minister van buitenlandsche zaken; waarop de ministers en het corps diplomatique genoodigd waren. Des avonds werd er in den kon. franschen schouwburg, een gelegenheidsstukje opgevoerd, waarin de meest vaderlandslievende gevoelens werden aan den dag gelegd. Op het einde van dit stukje werd er eene schitterende decoratie aan het publiek voorgesteld. 's Konings borstbeeld werd door *immortelles* bestrooid, terwijl hetzelve door nationale vlaggen was omgeven. Bengaalsch en ander vuur gaf aan dit tooneel een heerlijk aanzien.

» Des avonds zijn eenige gebouwen in de stad verlicht geworden, maar was het vereenigings-oord, het 's Gravenhaagsche bosch, alwaar eene sierlijke verlichting plaats vond. Bijzonder muntten daarbij uit de zoogenaamde societeits-tent en het Paviljoen in het bosch. Nabij des Boschwachters-woning was van stadswege eene eereboog opgerigt, waarbij zich de muzijk der stedelijke schutterij heeft doen hooren, en dezelve onderscheidene schoone stukken aldaar heeft uitgevoerd. De bevolking nam aller wegedeel aan het feest van den dag, het was voor haar een dag van vreugde en genoegen. Slechts één wensch werd geuit, het was die, dat het der Nederlandsche natie nog lang gegeven zij, dezen dag te vieren. »

— Uit Amsterdam wordt gemeld, dat aldaar 's konings verjaardag insgelijks met niet minder hartelijkheid als luister is gevierd geworden. Behalve de algemeene openbare plegtigheden, zooals het uitsteken der vlaggen, de vereeniging der ingezetenen in hunne onderscheidene kerkgebouwen, het houden eener groote parade, zijn des avonds vele gebouwen verlicht geweest, en hebben er verschillende openbare vermakelijkheden plaats gehad, waaronder een vuurwerk in het Park, eene soirée musicale in *Frascati*, een prachtig vuurwerk aan de oude jagthaven op het Y. Voorts schrijft men uit Amsterdam: » In het algemeen heeft de stad in de buurten der minderestanden een zeer feestelijk aanzien; daar de straten in sommige gedeelten derzelve als geheel met eerebogen van groen loof zijn bedekt; ongetwijfeld zullen op [illegible] dezen avond, gelijk vroeger, weder tentoon [illegible] vuurwerken afgestoken worden.

« Het Y vertoont [illegible] gepavoiseerd; aan boord van meer dan een bodem [illegible] een banket gegeven. Aan boord van het prachtig [illegible] *de koning der Nederlanden*, liggende voor deze stad, in het Oosterdok, en gevoerd door kapitein *G. W. van Barneveld Kooy*, is dezen voormiddag, ter gelegenheid van 's Konings verjaring, een rijk en smaakvol banket gegeven. Een aanzienlijk getal notabele ingezetenen woonde hetzelve bij, terwijl bovendien deze fraaije bodem ook de onderscheiding genoot, met een bezoek van heeren president en directeuren van de Nederlandsche Handelmaatschappij vereerd te worden. Aan de tafel gezeten zijnde, in het midden van welke eene buste des Konings en aan elke zijde van dezelve, een zinnebeeld ter eere van Z. Exc. den minister van kolonien en der Handelmaatschappij prijkte, werd door den heer president der Handelmaatschappij een treffende toast aan Z. M. den Koning ingesteld. De heer *G. W. van Stralen*, in naam van [illegible] beantwoordde denzelven, en stelde vervolgens in niet minder treffende bewoordingen eenen toast in aan Z. Exc. den minister [illegible] der Handelmaatschappij. Een der [illegible] voor te dragen aan den Koning [illegible] het vertrek der voornaamste bezoekers, lokte de fraaiheid van het weder de jeugdige gasten, op het ruime dek, tot eenen gezelligen dans. Eene fraaije harmonijmuzijk wisselde de toasten af, door het uitvoeren der volksliederen en andere gepaste muzijkstukken; en verhoogde nog het aangename van dit geheel eigenaardige Koningsfeest, hetwelk bij allen, die het bijwoonden, met genoegen zal worden herdacht. »

— Uit Maastricht schrijft men, dat ook daar de verjaardag des Konings met godsdienstoefening en eene groote parade van het garnizoen is gevierd. Des middags werd door de koninklijke commissarissen een groot diner van 70 à 80 converts op het hotel van het gouvernement gegeven. Des avonds zou er eene buitengewone voorstelling in den schouwburg plaats hebben, een vuurwerk op de Maas worden afgestoken en de geheele stad verlicht zijn.

Te Venloo zou de Stedelijke regering de militaire en burgerlijke autoriteiten op een feestmaal onthalen, des avonds zijn er bal en algemeene illuminatie zijn.

— Bij koninklijk besluit is, met wijziging in zoo verre van Hoogstdeszelfs besluiten van 12 Sept. 1833 en 8 Mei 1835, bepaald, dat de uitoefening van de buitenlandsche zeevaart, met inachtneming niettemin der andere in dezelve opgenomen voorschriften door de onderscheidene gouverneurs der provincien voortaan zal kunnen worden toegestaan, niet slechts aan alle leden der mobiele schutterijen, die het genot zijn van onbepaald verlof, maar ook aan zoodanige, onbepaalde verlofgangers der nationale militie, die reeds hunne vijfjarige dienst volbragt en met hunne korpsen afgerekend hebben, en zulks onverschillig of zij, tijdens hunne inlijving, al dan niet de buitenlandsche zeevaart of visscherij hebben uitgeoefend.

— Bij een dezer dagen genomen Koninklijk besluit zijn, naar men verneemt, de navolgende adelborsten van het Koninklijk instituut voor de Marine te Medemblik, met den 1sten October aanstaande benoemd, tot adelborsten van de 1ste klasse bij de Koninklijke Nederlandsche Marine, als: J. de Swart van Bieltema, E. S. Jacob, C. F. de Bruyn Kops, R. H. Tideman, H. W. van Kervel, Jhr. W. H. de Jonge, J. M. de Jongh, W. F. baron Roëll, S. A. van Overveldt, H. A. Modderman, E. baron van Reede van Oudshoorn, J. H. A. de Ruuk, D. A. J. B. de Graaf, J. A. Muntendam, P. van der Velden Erdbrink, J. W. van Bisselick, P. van Bleyswyk Ris, C. J. Damme, J. L. C. Mazel, A. E. Hartevelt, G. M. Blekmann, P. W. Stort, B. van der Hart, A. A. J. Janssen, H. van Maurik en G. Arendsen de Wolff.

Tot 2de luitenants bij het korps mariniers zijn benoemd de navolgende adelborsten van het Koninklijk instituut voor de Marine te Medemblick, (als: Jhr. A. A. Neukirchen, genaamd Nyverheim, H. de Haan Hugenholtz, en de sergeanten der mariniers D. Vreedenberg, P. E. Kindt en F. J. Soer.

Voorts zijn, met den 1sten October aanstaande, de onderstaande aspiranten benoemd tot adelborsten bij het Koninklijk instituut voor de marine te Medemblick; als voor den eigenlijken zeedienst: F. H. W. van de Velde, A. A. A. Gaymans, W. F. van Erp Taalman Kip, A. R. A. M. Clifford Kock van Breugel, C. A. L. H. baron van Heeckeren, J. C. Oudraat, F. E. van Weiler, H. P. van Boheval Faure, G. H. Backer, M. W. Bovier, A. M. Pont, J. P. K. van Moorsel, W. O. A. van Bennekom, W. L. F. de Vriese, K. R. F. Andrau, A. A. 's Graauwen en H. Schokker; en voor het korps mariniers J. C. H. Clifford Kock van Breugel.

— Uit Zeeland verneemt men dat het garnizoen van Vlissingen eerstdaags zal worden vermeerderd met het reserve-bataillon der 9de afdeeling infanterie, hetwelk sedert de laatste zes jaren meerendeels in het eilanddistrict van Zeeland is gekantonneerd geweest.

— De kerkeraad der Waalsche gemeente te 's Hage heeft uit een opgemaakt drietal, bestaande uit de heeren *Dompierre De Chaufepié, van Hamel en van Goens*, den eerstgenoemden tot predikant beroepen.

— Men wacht nog slechts de gevorderde autorisatie, om den geheelen ijzeren weg van Haarlem tot Amsterdam, bij wijze van proef met de voorhanden stoomwagen te berijden. Thans zijn ook eenige diligences en char à bancs voor dien weg aan de station in eerstgenoemde stad aangekomen.

— Op den 16den dezer is te Deventer in de groote kerk aldaar plegtig een nieuw orgel ingewijd, vervaardigd door den heer *J. H. Holgräve*, orgelmaker aldaar. Het bestek van dit orgel, zijnde een zestienvoets werk, is gemaakt door de heeren *Bätz en Comp.* te Utrecht, en bevat 45 sprekende stemmen drie handklavieren en een pedaal. De kosten zijn uit vrijwillige inschrijvingen bestreden.

— In den morgen van den 19den heeft men in de provincie Groningen een zwaar onweder gehad, dat zich vooral te Grootegast heeft doen gevoelen, alwaar eene melkkoe van den landbouwer *Hasinga*, kort bij deszelfs behuizing werd gedood.

— Uit Groningen schrijft men van den 22sten Augustus, dat de straatweg tusschen Assen en Meppel sedert het begin der week geheel voltooid en voor het gebruik opengesteld is. Daardoor is nu Groningen door een onafgebroken straatweg met Zwol en dus ook met de westelijke provincien des rijks, verbonden, iets, waarover men zich daar grootelijks verheugt.

BUITENLANDSCH NIEUWS.

HANNOVER.

Het Hannoversche drama nadert zijne ontwikkeling, maar het is nog in de toekomst verborgen, of het einde bloedig wezen zal en uitloopen op den triomf der volksvrijheden en regten, of dat eene verstikking door geweldenarij, in het belang van het onbepaald monarchaal gezag, zal plaats grijpen. Sedert jaren duurt die strijd, die aanving met op een tijdstip, dat het vaste land van Europa het zich een geluk mogt rekenen, om door liefdevolle banden en door eendragtig gewekt gevoel van vrijheid en regt, de nationaliteit der Duitschers te verhoogen en te versterken, door Hannover van eenen half engelschen tot eenen geheel duitschen staat te maken. Maar de nieuwe koning, waarmede baldadig het bestaande charter der erkende volksregten verscheurd werd, onder een nietswaardig er-

niet benoembaar voorwendsel, omdat — zoo als later duidelijk bleek —, het geldelijk belang er bij in het spel kwam, heeft het zich gelukkig gevoelend volk als nietswaardigen geteld en aangegrepen in hetgeen het dierbaarste was; zij heeft willekeurig en onbepaald gezag in de plaats gesteld van vrijheid, orde en regt. Neen, de staat van Hannover is niet duitsch geworden, door de verandering van de uniform der soldaten en door de opheffing van de grondwet. Geen regt van onbepaald souverein gezag is ooit, door de Bondsvergadering of door het Weener-traktaat aan eenig lid van hetzelve toegekend. Wie heeft dan een Vorst, die zich het regt op den troon, door de staatsregeling des lands hem togekend, gelden doende, en dien betredende, kunnen raden of stijven in zijne wederregtelijke begeerten, om, ten spijt der Weener-akte, en dus in strijd met den wil der Monarchien uitmakende des Duitschen Bond, zich te vergrijpen aan die regten? Het is ongehoord, wat de Hannoversche regering al despotieks heeft uitgerigt, om haar stelsel door te drijven; men schijnt in de Duitsche staatkundige wereld beschaamd te zullen staan, indien, door het aangevangen proces tegen de stedelijke regering der residentie, die hare regten heeft gehandhaafd, al die knevelarij en dwangmaatregelen aan het licht zullen komen, bij welker ontwaring al wat ziel en leven voor vrijheid in de Duitsche borst heeft, zal verontwaardigd zijn. Het is niet goed, dat de Bondsvergadering van stonden aan in haar eigen welbegrepen belang de Hannoversche regering hare verkeerdheden niet heeft doen inzien, en genoopt heeft om den ingeslagen weg te verlaten. Ongelukkigerwijze is het voor den opmerker eene treurige zekerheid en waarheid geworden, dat de duitsche regeringen zich te veel gezag willen aanmatigen en weigeren om, naar luid der Weener-akte, behoorlijke door het volk goedgekeurde grondwetten te geven; dat daar waar die staatsregelingen bestaan, men dezelve moede is, en derzelver aanzijn met leede oogen ziet; van daar, dat men zoo weinig belangstelling in de volksvrijheden, zooveel lauwheid in de handhaving van het regt in de Hannoversche zaak, zelfs bij de Bondsvergadering ontwaart; en, dat men, met formules spelende, eene zaak op de lange baan schuift, wier voorspoedige afdoening in het belang der volksvrijheden, gisting, ontevredenheid en wrevel in de gemoederen had kunnen voorkomen. Is men dan in Duitschland vergeten, dat het jaar 1830 van Frankrijk zich zou kunnen herhalen; Pruissen althans is het niet; deze staat beloofde toch den Hannoverschen koning hulp en bijstand, zoo lang hij in zijne staten was.

*** Door Gods goedheid beviel heden voorspoedig van eene Welgeschapene DOGHTER, JACOBA DELIANA FEITH, hartelijk geliefde Echtgenoote van E. H. BROUWER.

Breda, 25 Augustus 1839.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *Breda*, zullen op Maandag den 2. September 1839, des middags te *twaalf* ure, ten Stadhuize aldaar, aan den minstdoende, bij inschrijving op *gezegelde* Billetten, in het openbaar AANBESTEDEN.

Het VERNIEUWEN der POMP op den Hoek van de *Korte Brug-straat*, alsmede der BESCHOEIJING en het RIOOL achter den *Wagen*, en voorts van de DRIJEBOOMEN in Stads Havens en Graghten.

De Konditien van Aanbesteding, alsmede de Teekening, liggen dagelijks (uitgenomen op Zon- en Feestdagen) op de gewone uren, ter lezing op Stads-Secretarij, en zal der onderrigting worden gegeven bij den Stads-Architect A. J. F. COPPENS, die ook op den 29, 30 en 31 Augustus, des morgens ten *tien* ure, aan de belanghebbenden nadere aanwijzing in loco zal doen.

BREDA, den 19. Augustus 1839.

Ter Ordonnantie van Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAIJKERS.

AANBESTEDING VAN EENE SCHUUR,

TE *ZEVENBERGEN*.

A. VAN DE WERK, Notaris te *Zevenbergen*, zal, op *Vrijdag* den 30. Augustus 1839, 's namiddags om 3 uren, aldaar, ten Herberge van A. VAN CAMPENHOUT, in het *Wapen van Zevenbergen*, publiek Aanbesteden:

Het BOUWEN van eene extra groote BOEREN-SCHUUR, bij *Zevenbergen*, met de Leverancie van alle de daartoe benoodigde Materialen.

Het Bestek ligt ter lezing en informatiën zijn te bekomen bij JAN VRINS, Mr. Timmerman te *Zevenbergen*.

OPENBARE VERKOOPING VAN

ONROERENDE GOEDEREN,

TE STEENBERGEN.

De Notaris J. VAN DER ZAAG, residerende te *Steenbergen*, als daartoe regterlijk benoemd, zal, voor zijne Principalen, op *Dingsdag* den 10. September 1839, des morgens om 10 uren, ten huize van den Kastelein A. LAANEN, te *Steenbergen*, ter Inzet Veilen, en op *Dingsdag* den 24. dierzelfde maand, ter voormelde plaatse en ure, aan den meestbiedenden of hoogstmijnenden Verkoopen:

Eene HOFSTEDE c. a. met te zamen 38 Bunders, 85 Roeden, 90 El BOUW- en WEILAND, HAKHOUT en RIETVELD, staande en gelegen in de Polders *de Heen*, en de *Nieuwe Heije*, Gemeente *Steenbergen*, Kadastraal bekend Sectie B, N°. 105 tot en met 107a, Sectie C, N°. 33, 34, 58 en 59, en Sectie D, N°. 37 tot en met 43.

In gebruik te aanvaarden met het zaaijen van den School in dezen jare.

Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van den Notaris VAN DER ZAAG voornoemd.

ZIET HET VOORT.

BIJ TOEVAL TE KOOP.

Twee STAANDE HONDEN, van echt Engelsch ras, perforce gedresseerd. Te bevragen bij LUCAS VAN DEN HEUVEL, te *Oosterhout*.

POSTWAGEN-ONDERNEMINGEN

CONCORDIA

Vertrekken dagelijks aan het Hotel *de Kroon*, te *Breda*.

Te beginnen Maandag 2 September e. k., zal het vertrek der Diensten bepaald zijn na de aankomst der Wagens uit *Belgie*:

Naar *Tilburg*, *'s Bosch* en *Eindhoven*, in plaats van ten een, ten 12 ure 's middags, ten einde een uur vroeger te *Tilburg* en *'s Bosch* aan te komen.

Naar *Tilburg*, *'s Bosch*, *Eindhoven*, *Grave*, *Nijmegen*, *Kleef*, *Doesburg*, *Zutphen*, *Vorden*, *Ruurlo*, *Groenlo*, *Winterswijk*, *Deventer*, *Zwol*, *Meppel*, *Assen*, *Groningen* en *Leeuwarden*, des morgens ten 5½ ure.

Naar *Arnhem*, om aldaar aansluiting te nemen voor het vertrek der Stoombooten op *Emmerik*, *Dusseldorp*, *Keulen* en *Mainz*, des morgens ten 2½ ure.

Breda, Augustus 1839.

H. BOGAERTS.

Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is voorhanden:

MILITAIRE BIBLIOTHEEK,

IN 10 DEELEN COMPLEET,

Waarvan de volgende Werken het licht zien:

1°. H. v. BRANDT, Taktiek der 3 Wapens	ƒ	2,40.
2°. C. v. DECKER, Strategie	»	1,50.
3°. H. v. BRANDT, De Kleine Oorlog	»	2,40.
4°. F. A. O'ETZEL, De Terreinleer	»	2,25.
5°. J. G. W. MEIJER, Versterkingskunst	»	2,50.
Zijnde thans aan HH. Inteekenaren verzonden.		
6°. C. v. CLAUSEWITZ, De Russische Veldtogt van 1812 met eene Kaart	»	1,50.
7°. ———— De Veldtogt van 1813 tot op den wapenstilstand, en de Veldtogt van 1814 in Frankrijk	»	1,50.
Ter perse zijn:		
8°. C. VON CLAUSEWITZ, De Veldtogt van 1796 in Italie.		
9°. ———— 1799 in Italie en Zwitserland, 2 Deelen.		
10°. ———— De Veldtogt van 1815, 1 Deel.		

Hiervan zal nog in den loop van dit jaar het licht zien: *de Veldtogt van 1815*; als het best gepast om op de Veldtogten van 1812, 1813 en 1814, het eerst te volgen.

De Inteekening op de geheele Serie der MILITAIRE BIBLIOTHEEK in 10. Werken bestaande, blijft nog opengesteld voor zoo verre de voorhanden voorraad der Werken N°. 1—5 strekt; ter voldoening aan en om aan de vele aanvragen, gevolg te geven, is men genegen besloten, om de Veldtogten van den Generaal v. CLAUSEWITZ getrouw ook afzonderlijk (en dus buiten de bovenvermelde Serie der Militaire Bibliotheek) verkrijgbaar te stellen, tegen eene verhooging van 10 Ct., boven den prijs, waarvoor dezelve aan de Heeren Inteekenaars op de geheele Militaire Bibliotheek worden afgeleverd.

Door zeer Compressen druk zullen de 10 Deelen der *Militaire Bibliotheek* den HH. Inteekenaars minder kosten, dan bij Inteekening is bepaald geworden.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers,